

Nr 114.

Godkänd av första kammaren den 10 april 1918.

Godkänd av andra kammaren den 10 april 1918.

*Riksdagens skrivelse till Konungen angående av riksdagen beslutade
ändringar i rikets grundlagar.*

(Konstitutionsutskottets memorial nr 1 p. 7.)

Till Konungen.

Sedan 1917 års riksdag i anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition antagit såsom vilande förslag till ändrad lydelse av §§ 16 och 26 riksdagsordningen samt § 1 4:o och § 2 4:o tryckfrihetsordningen, har riksdagen vid numera företagen slutlig prövning för sin del godkänt och antagit berörda förslag.

Enligt det av riksdagen sålunda fattade beslut och med iakttagande av de ändringar, som genom riksdagen i dess skrivelse nr 17 givna bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag om ändring av, bland annat, § 2 tryckfrihetsordningen företagits i denna grundlagsparagraf, skulle de nu förevarande grundlagsparagraferna i nedanskrivna delar erhålla följande lydelse:

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 46 häft. (Nr 114.)

Riksdagsordningen.

§ 16.

Valrätt tillkommer en var svensk man från och med kalenderåret näst efter det, varunder han uppnått 24 års ålder, dock ej

- a) den som står under förmynderskap eller som är i konkurstillstånd;
 - b) den som — — — minderåriga barn;
 - c) den som — — — kalenderåren;
 - d) värnpliktig — — — värnpliktsövningar;
 - e) *den som är från valrätten utesluten på grund av honom ådömd straffpåföljd.*
-

§ 26.

Riksdagsmannabefattning kan endast av svensk medborgare utövas.

Ej må såsom riksdagsman godkännas:

- a) den som — — — förmynderskap;
- b) den som — — — befriad är;
- c) *den som är förklarad ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas eller eljest på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till straffpåföljd, varom sist förmäles, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd;*
- d) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan;
- e) den som — — — stört valfriheten.

Tryckfrihetsförordningen.

§ 1.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäla sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, som äger att, såvida sökanden ej blivit förklarad ovärdig föra andras talan, meddela bevis, att intet hinder emot skriftens utgivande förekommer.

§ 2.

4:o. I grund — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad rättegångsmål — — — femtio riksdaler.

Det skall ock — — — sexton skillingar.

Att protokoll och — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och gällande författningar utstaka, meddela eller till tryck utlämna utdrag av kyrkoböcker eller av andra själavården och kyrkodisciplinen rörande handlingar, *i vad de innehålla upplysning, huruvida enskild person ådragit sig straffpåföljd, vilken utestänger från behörighet och rättigheter, som omförmälas i kap. 19 § strafflagen, eller om enskild persons leverne och seder i övrigt, såvitt de lända honom till skada eller förklenande.* Den häremot bryter, böte trettio tre riksdaler sexton skillingar.

Att läkares — — — sexton skillingar.

Att handlingar — — — sexton skillingar.

Att utdrag av — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter — — — femtio riksdaler.

Att för officiell — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

Att sådant — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — stadgat är.

I händelse Eders Kungl. Maj:ts täcktes godkänna det i riksdagens skrivelse nr 12 upptagna förslag till ändring i annat hänseende av § 26 riksdagsordningen, bör denna erhålla följande avfattning.

Riksdagsordningen.

§ 26.

Riksdagsmannabefattning kan endast av svensk medborgare utövas, Ej må såsom riksdagsman godkännas:

a) den som — — — förmynderskap;

b) den som är i konkurstillstånd;

c) den som är förklarad ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas eller eljest på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till

straffpåföljd, varom sist förmäles, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd;

d) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan;

e) den som — — — stört valfriheten.

I händelse Eders Kungl. Maj:t täcktes godkänna de i riksdagens skrivelser nr 14 och 15 upptagna förslag till ändring i andra hänseenden av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen, bör denna erhålla följande avfattning:

Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. I grund — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad rättegångsmål — — — femtio riksdaler.

Det skall ock — — — sexton skillingar.

Att protokoll och — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och gällande författningar utstaka, meddela eller till tryck utlämna utdrag av kyrkoböcker eller av andra själavården och kyrkodisciplinen rörande handlingar, *i vad de innehålla upplysning, huruvida enskild person ådragit sig straffpåföljd, vilken utestänger från behörighet och rättigheter, som omförmälas i 2 kap. 19 § strafflagen, eller om enskild persons leverne och seder i övrigt, såvitt de lända honom till skada eller förklenande.* Den häremot bryter, böte trettio tre riksdaler sexton skillingar.

Att läkares — — — sexton skillingar.

Att handlingar — — — sexton skillingar.

Att utdrag av — — — femtio riksdaler.

Att till försäkringsrådet eller riksförsäkringsanstalten inkomna handlingar, från nämnda myndigheter utgångna skrivelser samt hos dem förda protokoll och anteckningar, såvitt de röra enskildas personliga förhållanden eller avse arbetet i arbetsgivares rörelse, företag eller verksamhet eller de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs, eller arbetarnas antal, arbetstid

och avlöningsförhållanden, ej må utlämnas förrän fem år förflutit från handlingens datum, därest ej med hänsyn till de förhållanden, under vilka ett tidigare utlämnande ifrågasättes, trygghet kan anses vara för handen, att detsamma ej kommer att missbrukas till skada för den, som i handlingen avses; ägande vederbörande myndighet, då undantag sålunda medgives, att göra de förbehåll, som prövas erforderliga. Den, som obehörigen utlämnar handling eller i tryck offentliggör handling, som han vet vara obehörigen utlämnad, så ock den, som bryter emot förbehåll, varunder utlämnande skett, böte från och med femtio till och med trehundra riksdaler.

Att uppgifter — — — femtio riksdaler.

Att för officiell — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — — femtio riksdaler.

Att i ärende angående upphandling eller utförande av arbete för statens räkning eller försäljning av staten tillhörig lös egendom skrivelse, vilken utgått från myndighet, som handlägger ärendet, eller i stadgad ordning infordrade skriftliga anbud, som inkommit till sådan myndighet, eller andra hos myndigheten befintliga handlingar, som kunna tjäna till upplysning, i vad mån anbud i ärendet infordrats eller avgivits, eller som eljest avse dylikt anbud, icke må, innan anbuden slutligen prövats ävensom, där samtliga anbuden förkastats och i samband därmed beslutats att infordra nya anbud, slutlig prövning jämväl av dessa skett, utlämnas i vidare mån än för prövningen befinnes nödvändigt eller begäran om anbuds utbekommande framställes av anbudsgivaren, vilket förbud likväl icke gäller protokoll över i ärendet hållen auktion, samt att i dylikt ärende genom myndighets försorg upprättade kostnadsberäkningar och prisbestämningar ävensom tjänsteutlåtanden, vilka avse desamma, ej må utan myndighetens samtycke utlämnas, förrän ärendet blivit slutligen prövat, ägande, där särskilda omständigheter det föranleda, myndigheten besluta, att sådan handling i prövat ärende skall hemlighållas under högst ett år från dess upprättande. Den, som med vetenskap om att handling enligt vad nu är sagt bör hemlighållas, utlämnar eller i tryck offentliggör handlingen, straffes efter allmän lag, om gärningen är i den med straff belagd, men eljest med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med trehunderttrettio tre riksdaler sexton skillingar, och skriften konfiskeras.

Att sådant — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — stadgat är.

I händelse endast det i skrivelsen nr 14, men ej det i skrivelsen nr 15 framställda förslag vinner Eders Kungl. Maj:ts bifall, bör paragrafen erhålla följande lydelse.

Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. I grund — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad rättegångsmål — — — femtio riksdaler.

Det skall ock — — — sexton skillingar.

Att protokoll och — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och gällande författningar utstaka, meddela eller till tryck utlämna utdrag av kyrkoböcker eller av andra själavården och kyrkodisciplinen rörande handlingar, *i vad de innehålla upplysning, huruvida enskild person ådragit sig straffpåföljd, vilken utestänger från behörighet och rättigheter, som omförmälas i 2 kap. 19 § strafflagen, eller om enskild persons leverne och seder i övrigt, såvitt de lända honom till skada eller förklenande.* Den häremot bryter, böte trettio tre riksdaler sexton skillingar.

Att läkares — — — sexton skillingar.

Att handlingar — — — sexton skillingar.

Att utdrag av — — — femtio riksdaler.

Att till försäkringsrådet eller riksförsäkringsanstalten inkomna handlingar, från nämnda myndigheter utgångna skrivelser samt hos dem förda protokoll och anteckningar, såvitt de röra enskildas personliga förhållanden eller avse arbetet i arbetsgivares rörelse, företag eller verksamhet eller de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs, eller arbetarnas antal, arbetstid och avlöningsförhållanden, ej må utlämnas förrän fem år förflutit från handlingens datum, därest ej med hänsyn till de förhållanden, under vilka ett tidigare utlämnande ifrågasättes, trygghet kan anses vara för handen, att detsamma ej kommer att missbrukas till skada för den, som i handlingen avses; ägande vederbörande myndighet, då undantag sålunda medges, att göra de förbehåll, som prövas erforderliga. Den, som obehörigen utlämnar handling eller i tryck offentliggör handling, som han vet vara obehörigen utlämnad, så ock den, som bryter emot förbehåll, varunder utlämnande skett, böte från och med femtio till och med trehundra riksdaler.

Att uppgifter — — — — femtio riksdaler.

Att för — — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — — femtio riksdaler,

Att sådant, som — — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — — stadgat är.

I händelse däremot endast det i skrivelsen nr 15, men ej det i skrivelsen nr 14 framställda förslag vinner Eders Kungl. Maj:ts bifall, bör paragrafen erhålla följande lydelse:

Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. I grund — — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad rättegångsmål — — — femtio riksdaler.

Det skall ock — — — sexton skillingar.

Att protokoll och — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och gällande författningar utstaka, meddela eller till tryck utlämna utdrag av kyrkoböcker eller av andra själavården och kyrkodisciplinen rörande handlingar, *i vad de innehålla upplysning, huruvida enskild person ådragit sig straffpåföljd, vilken utestänger från behörighet och rättigheter, som omförmälas i 2 kap. 19 § strafflagen, eller om enskild persons leverne och seder i övrigt, såvitt de lända honom till skada eller förklenande.* Den häremot bryter, böte trettio tre riksdaler sexton skillingar.

Att läkares — — — sexton skillingar.

Att handlingar — — — sexton skillingar.

Att utdrag av — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter — — — femtio riksdaler.

Att för officiell — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

Att i ärende angående upphandling eller utförande av arbete för statens räkning eller försäljning av staten tillhörig lös egendom skrivelse vilken utgått från myndighet, som handlägger ärendet, eller i stadgad ordning infordrade skriftliga anbud, som inkommit till sådan myndighet, eller andra hos myndigheten befintliga handlingar, som kunna tjäna till upplysning, i vad mån anbud i ärendet infordrats eller avgivits, eller som eljest avse dylikt anbud, icke må, innan anbuderna slutligen prövats ävensom, där samtliga anbudon förkastats och i samband därmed beslutats att infordra nya anbud, slutlig prövning jämväl av dessa skett, utlämnas i vidare mån än för prövningen finnes nödvändigt eller begäran om anbuds utbekommande framställs av anbudsgivaren, vilket förbud likväl icke gäller protokoll över i ärendet hållen auktion, samt att i dylikt ärende genom myndighets försorg upprättade kostnadsberäkningar och prisbestämningar ävensom tjänsteutlåtanden, vilka avse desamma ej må utan myndighetens samtycke utlämnas, förrän ärendet blivit slutligen prövat, ägande, där särskilda omständigheter det föranleda, myndigheten besluta, att sådan handling i prövat ärende skall hemlighållas under högst ett år från dess upprättande. Den, som med vetskap om att handling enligt vad nu är sagt bör hemlighållas, utlämnar eller i tryck offentliggör handlingen, straffes efter allmän lag, om gärningen är i den med straff belagd, men eljest med böter från och med trettiofyra riksdaler sexton skillingar till och med trehundrafyrtio riksdaler sexton skillingar, och skriften konfiskeras.

Att sådant, som — — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — — stadgat är.

Stockholm den 10 april 1918.

Med undersätlig vördnad.